

בהוצאה לאור

Guide to Hebrew Manuscript Collections

מהדורה שנייה מעודכנת

מאת בנימין ריצ'לר

במהלך מאתיים השנים האחרונות "נדדו" ברחבי העולם אוספים גדולים וחשובים של כתבי יד עבריים. אוספים פרטיים התגלגלו לספריות ציבוריות, כתבי יד יחידים ואוספים החליפו ידיים, מספרי מדף שונו וחוקרים קבעו לכתבי יד מספרים שרירותיים או השתמשו בכינויים ובסיגנטורות מקוצרים. המהדורה הראשונה של "מורה הדרך" של ריצ'לר, שיצאה לאור בשנת תשנ"ד (1994), סיפקה תיעוד מקיף ושיטתי של "נדודים" אלו. היא ציידה את הקורא במידע ביבליוגרפי בסיסי על כתבי היד המצוטטים בספרות המחקר והייתה כלי חשוב לאיתורם.

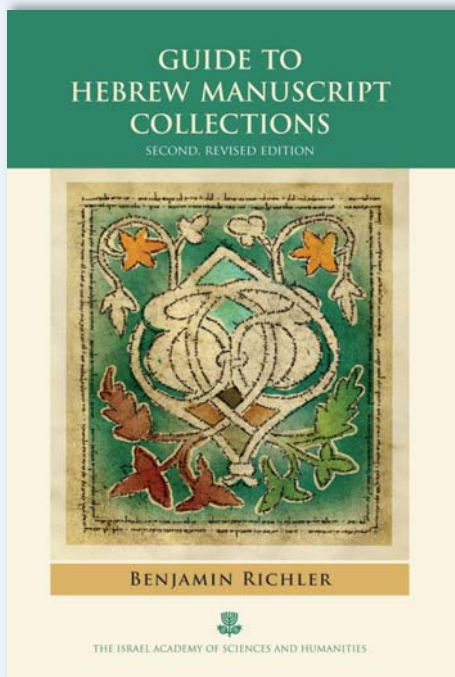
ואולם מאז חלו שינויים רבים: פורסמו קטלוגים חדשים של אוספים חשובים, אוספים פרטיים וציבוריים נמכרו ומאות כתבי יד החליפו ידיים וגם התגלו כתבי יד שלא היו ידועים קודם לכן. כמו

כן קוטלגו אלפי כתבי יד השמורים בספריות במזרח אירופה, שלאחרונה נעשו נגישים לחוקרים במערב, וכך התאפשר זיהוי של כתבי יד שנחשבו אבודים. חידושים טכנולוגיים אפשרו לאתר כתבי יד "אבודים" נוספים: הקטלוגים הממוחשבים של המכון לתצלומי כתבי יד עבריים ושל ספריות אחרות מאפשרים חיפושים מורכבים, וריבוי המשאבים באינטרנט ושכיחות הדואר האלקטרוני מקלים את חיפושי המידע.

מהדורה חדשה זו היא עדכון מלא והרחבה של המהדורה הראשונה של הספר, והיא כוללת נספחים המציינים את מקומותיהם הנוכחיים המדויקים של אלפי כתבי יד ואוספים.

בנימין ריצ'לר הוא מנהלו לשעבר של המכון לתצלומי כתבי יד עבריים בספרייה הלאומית.

2014. x + 409 א עמודים. 18 x 27 ס"מ. כריכה קשה.

Inner Dialogues
The Jew as Devil's Advocate
By Carlo Ginzburg

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities,
vol. VIII, no. 8 (2014. 23 pp.)
The Martin Buber Memorial Lectures

קטעים מתוך סדרת חיבורים דתיים שנכתבו באנגלייה בראשית המאה השמונה־עשרה מציגים את עצמם כדילוגים שמשתתפות בהם דמויות יהודיות בדיוניות: 'רב' או פשוט 'יהודי'. מה הם ייצגו? במסה שלפנינו נבחנת טכניקה ספרותית חמקמקה זו והשלכותיה, העשויות להיות בלתי־צפויות.

פילוסופיה או היסטוריה?

ההיסטוריוגרפיה המודרנית של הפילוסופיה העתיקה
מאת אורנה הררי

דברי פורום צעירי מדעי הרוח והחברה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, חוברת 2 (תשע"ד. 15 עמודים)

מאמר זה בוחן את ההיסטוריוגרפיה המודרנית של הפילוסופיה העתיקה דרך דיון בשאלה מדוע הגישה ההיסטורית לחקר הפילוסופיה העתיקה נזנחה בעשורים הראשונים של המאה העשרים לטובת גישה פילוסופית המבקשת להסביר את הרעיונות הפילוסופיים במנותק מההקשר החוץ־פילוסופי, כלומר ההקשר הביוגרפי, התרבותי, הדתי, החברתי והפוליטי. המחברת טוענת שלמרות ההבדלים בין הגישה ההיסטורית לגישה הפילוסופית שתיהן מבוססות על ההנחה שחקר הפילוסופיה של העבר אינו מנותק מהעיסוק בפילוסופיה, ולכן התפתחות ההיסטוריוגרפיה המודרנית של הפילוסופיה משקפת את השינויים שחלו בפילוסופיה המודרנית ולא שינויים שמקורם בפיתוח גישה מתודולוגית חדשה. הניתוח חושף את הקשיים העולים מהנחה אחרת המשותפת לשתי הגישות ההיסטוריוגרפיות האלה והיא שהבנה היסטורית של הפילוסופיה של העבר משמעה הצבת הרעיונות הפילוסופיים בהקשרם החוץ־פילוסופי. הנחה זו מבוססת במובלע על ההנחה שהתוכן הפילוסופי עצמו ובמיוחד הטיעונים התומכים בהשקפות הפילוסופיות אינם מושא להיסטוריוזציה, מאחר שאינם משתנים במהלך ההיסטוריה. המאמר מראה שאף על פי שהצבת הרעיונות הפילוסופיים בהקשרם החוץ־פילוסופי כרוכה ביישום מתודות היסטוריות, אין היא מובילה בהכרח להבנה היסטורית, אלא היא מועדת לאנכרוניזם יותר מניתוח המוותר על היומרה להיסטוריוזציה.